

Minule: J. L. Mackie - error theory. *Ethics: Inventing the Right and Wrong* - Antirealism

- my když pronášíme morální soudy, aspirujeme na to říct něco pravdivého/nepravdivého - je to kognitivistická teorie. Uniformně jsou všechna morální tvrzení nepravdivá. Neexistuje nic, co by je mohlo učinit pravdivými.
- Teorie chyby se může vyskytovat v každé oblasti filozofie. 1. zmapujeme použití nějakého pojmu v populaci (osoba, barva, morální soud) a zjistíme, jaké dostačující podmínky tomuto pojmu přiřazujeme - pak to zkoumáme a zjistíme, že ten náš koncept tohoto pojmu je prázdný. Barva jako kategorická kvalita nezávislá na vnímání člověka? Ale je to relační koncept závislý na postoji? Mluvího...
- Jaké podmínky klademe na něco, co by mělo být morální soud? V pozitivní části argumentace říká, že nic takového nemůže existovat - pokud si činíme nároky na nějaký morální soud, ty nenabývají pravdivostní hodnotu -> chyba.
- (Před)teoretický koncept morálního soudu. Jaké nároky klademe na něco, co by mělo být morální soud. (Podmínky:)
- 1. Kategoricky preskriptivní - poznání něčeho dobrého nám dává důvod k jednání a motivaci (preskriptivní), kategoricky - Kantovo rozlišení mezi kategorickými a hypotetickými imperativy (Hypotetický imperativ - Pokud chceš udělat zkoušku, studuj pilně; na Kategorický - Nekraď! -> kategorický platí vždy, hypotetický - jeho vykonání nutné jenom za určitých podmínek, ale předpokládá další vlastní cíl, záměr; presupozice - který když není splněn, tak závěr neplatí.) - Nedomníváme se, že z morálních norem se lze vyvázat, proto musí být kategoricky preskriptivní. (Deontologie - určité typy jednání jsou inherentně dobré a jiné inherentně špatné - bez ohledu na to, jaké důsledky mají.)
- 2. Objektivní - Hodnoty jsou objektivní, ty morální soudy jsou potom taky objektivní. Tendence objektivizovat hodnoty - vztah mezi nonkognitivismem - projektor - ve skutečnosti je morálka jenom iluze, jenom projekce našich postojů na realitu, něco subjektivního, v realitě není vůbec nic - pokud je to jenom subjektivní záležitost, je to autoritativnost - a naturalismem - tady je zaručena objektivita - morální vlastnosti jsou objektivní, existují ve světě -> problém je zase s tou preskriptivitou (problém otevřené otázky) - když něco tvrdím pomocí otevřeného ?, z přirozeného popisu neplyne cítit se motivován k takovým činům. Tyto vlastnosti nejsou preskriptivní. Nonkognitivismu se vytýká nedostatek objektivity, naturalismu nedostatek preskripce. -> Nedokáží být vysvětleny předteoretickými ani morálně teoretickými hodnotami.
- > Morální koncept tedy zahrnuje - morální soud, hodnota (kategoricky preskriptivní, objektivní).
- > Tomuto morálnímu konceptu v realitě nic neodpovídá, neexistují žádné kategoricky preskriptivní morální hodnoty.
- Proč nic takového neexistuje?
 - Metafyzický důvod: Pokud existují objektivní hodnoty, musely by to být

objekty, které se v ničem nepodobají těm známým, těžko existuje nějaký objekt dávající nám důvod kategoricky tak, aby se z toho nedalo vyvázat. – „argument from queerness“ (divné entity). Přírodní věda nás svými mechanismy poznání nepřesvědčuje, že by nějaké takové entity musely být. – Jsou např. V díle Kanta, nejvíce však (jako lidové chápání) v díle Platóna – Idea Dobra. – Měl by to být takový objekt, který v okamžiku, kdy ho poznáme, dodá nám nejen rozhodovací proceduru (řekne co máme dělat), ale i nezvratnou motivaci jednání. Tato entita je nutně motivující, schopnost motivovat – toto poznání této entity v nás vyvolá „to-be-doneness“, nemůžeme jinak než to vykonat. Nezávisí na žádných jiných vnějších motivacích. Fakta, která nacházíme ve světě, žádnou takovou inherentní vykonávanínutnost v sobě nemají – vůbec by nezapadala do našeho vědeckého pojetí světa, musíme existenci takových objektů odmítnout

- Hodnoty takové vůbec neexistují.
- Nebo Tyto hodnoty, jak je předteoreticky chápeme, nemají žádný korelát – museli bychom najít něco jiného.
- Naše výpovědi o jednorozčích – Jednorozce může zkrotit jenom panna – existenční presupozice – jednorozci musí existovat, jinak je tento výrok nepravdivý nebo nenabývá pravdivostní hodnotu. Totéž „vraždit je nemorální“ – pokud nemorální neexistuje (v tom konceptu morální soud, hodnota...), pak to musíme odmítnout → error theory.
- Epistemologický důvod: Když jsou tyto entity takové zvláštní, tak způsob, jakými poznáme svět, vůbec nepostačují k poznání inherentních vlastností daných hodnot – musela by tu být existence jiného smyslového kanálu, který by nám toto poznání zprostředkoval → nástroj podobný Moorovské intuici – toto nelze ověřit, zdali je to zdůvodněné a legitimní. Každá forma objektivismu nakonec musí přijmout určitou míru intuicismu – morální může být i racionální diskurs, opřeno o empirické hodnoty, nebo dál... Ale vždy musíme někde najít tento intuicionistický přístup.
- Spousta filozofických pojmů: Identita, esence, nutná/nahodilá existence, substance, odlišnost, počet... Tyto pojmy považujeme za legitimní (nejsou prázdné), pokud bychom požadovali kritéria zdůvodnění, jaké považuje Mackie potřebný pro tyto morální entity. Jenom proto, že je nelze ověřit empirickými prostředky, ještě neznamená, že nejsou.
- > Některé jdou přírodními vědami vysvětlit (identita), pokud ne, tím hůř pro filozofii, že vpouští nějaké takové nějaké pojmy do svých vod. Radikální empirismus.
- Toto lze formulovat ještě jinak: Čin (stav věcí ve světě, někdo někoho bije, bodá...) – přirozené vlastnosti toho činu a té situace. Pak jsou tu morální vlastnosti té situace. Otázka zní, jaký je vztah mezi morálními a přirozenými vlastnostmi – a nemůže být nahodilý. Nelze jej jednou svévolně popsat jako dobrý a jindy jako špatný. Jaký ten vztah je?
 - Čin X je nemorální (morální charakteristika), protože (<-vztah) je

- příkladem záměrného způsobení bolesti (přirozená charakteristka).
- Tato věta nemá nutnou souvislost, není to kauzální vyplývání, není to ani logické vyplývání, ale je to silnější než nahodilost - Je to „supervenience“ - jde o abstraktní vztah, který v tomto případě se dá chápat takto: **Každá změna v morálních charakteristikách toho objektu (činu) musí vyplývat ze změny (být podmíněna změnou) přirozených vlastností objektu (činu). Opačně to neplatí.**
 - Jakým způsobem poznat tuto supervenienci? To je mimo dosah vědy - musíme postulovat nějaký problematický epistemický kanál.
 - Argument z relativity (že žádné objektivní hodnoty neexistují; antropologický argument) - v různých epochách jsou morální soudy ohledně stejných činů naprosto odlišné.
 - Námitka: Z toho nejde automaticky vyvodit, že neexistují žádné hodnoty, zatím jsme je jenom nepoznali (morální vývoj). Spějeme k jakési jediné odpovědi na tyto otázky.
 - > Máme tady takovou různorodost, jaké by bylo lepší vysvětlení? Tato pravda tam je a my ji nevidíme, nebo tam vlastně vůbec není? Je to jenom postoj kultur či jednotlivců podmíněn nějak jinak? Není to jenom přehlížení, že to lepší tak není?
 - V některých přírodních vědách taky existují silné neshody (teoretická fyzika, kosmologie, klimatologie) - z toho si nevyvodíme, že neexistují objektivní fakta. Existují tu sice objektivní data, ale nepostačují k formulování objektivní teorie (+ politické zájmy a další) -> neshody (viz např. Rekonstrukce živočicha v paleontologii). V etice ale žádná nová data nemáme, je to spíš taková dis...
 - N: Ale ta variabilita je jenom zdánlivá, existují nějaké morální univerzálie - něco přítomné ve všech kulturách a hodnocené vždy stejně - v každé kultuře existuje něco jako základ - krášt. Ale je to příliš obecné - co to je cizí...? Vraždy - zabití. Zákaz zabití, jeho interpretace se ale může lišit. Na obecné úrovni tyto principy jsou univerzální. Toto je empirická otázka a otázka interpretace - to co je v jedné kultuře jako vražda, odpovídá nějaké vraždě jiné? Univerzálie existují - Pincker. Odlišné partikulární normy (obecné pravidlo zvyšující blahobyt - např. starost o nemohoucí).
 - Důvody proč lidé podléhají tomuto klamu:
 - Patetický klam - snaha projektovat svoje pocity na někoho jiného. „to pivo je teplé“, ne „to pivo se mi zdá teplé“. Tendence pocít a subjektivní názor přiřknout samotné realitě.
 - Poukaz na externí zdroj hodnot - My objektivizujeme hodnoty, protože přichází z vnějšku - ale z jiného, než si myslíme. Hodnoty se učíme od učitelů, rodičů - aby fungovala harmonická společnost - existuje dobrý důvod, aby tyto hodnoty byly nahlíženy jako objektivní, jsou produktem celé skupiny -> přijdou tedy z externího zdroje (intersubjektivní).
 - Víra v objektivní hodnoty je reziduum naší víry v božský zákon - tehdy byla daná všemohoucím a vševědoucím bohem, který zaručoval jejich objektivitu. Pamatujeme si tuto objektivitu, ale odmítli jsme toho

původce.